

17. Morgunov, O.A., Sokolov, O.A., Kalyuzhny, M.G., Lozovyj, E.A., (2017). General physical training of employees of the National Police of Ukraine. Method. recom. Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kharkiv. nat. University of Internal Affairs Affairs, F-t № 2, Dept. special phys. training; for general ed. V.V. Сокурєнка. Kharkiv, 124 p.
18. Oderov, A.M., Loginov, D.O., (2013). Methods of testing and evaluation of physical training of servicemen as a component of their professional training. Bulletin of the Chernihiv National Pedagogical University. Pedagogical sciences. Physical education and sports. Vol. 112(2). pp. 203–207.
19. Otkidach, V., Zolochovsky, V., Kuryshko, E., (2019). Theoretical analysis of the organization of special physical training of cadets by means of military-sports all-around. Physical culture, sports and health of the nation. (8). pp. 195-202. ISSN 2071-5285
20. Potopa, M.O., (2019). Peculiarities of physical training of future employees of the national police of Ukraine as a component of service training. Coll. mater. scientific-practical conf. "Humanities and Natural Sciences: Current Issues". Ivano-Frankivsk, October 25-26, pp. 172-175.
21. Prystupa, E.N., Romanchuk, S.V. (2012). Military all-around and military-applied sports in the system of training specialists of the Armed Forces of Ukraine. Visnyk of Kamyanets-Podilsky National University named Ivan Ogienko University. Physical education, sports and human health. Vol. 5. pp. 223–230.
22. Prontenko, K.V., Rusanivsky, S.V., Bezpaly, S.M., Zaporozhanov, O.V., Yuriev, S.O., Shtoma, V.D., Korniychuk, Yu.M., (2019). Professionally important physical qualities of cadets – future specialists of technical specialties. Scientific journal of the National Pedagogical University named after MP Drahomanov. Scientific and pedagogical problems of physical culture. Kyiv MP Drahomanov National Pedagogical University Publishing House, Issue. 11. pp. 138-142.
23. Samorok, M.G., Olenchenko, V.V., Voronin, A.I., Korolev, A.I, Sokova, T.V., (2019). Formation of military-applied skills of future officers of the National Guard of Ukraine to actions in the conditions of mountain relief. Theory and methods of vocational education. Innovative pedagogy. Vol. 18 (2). pp. 84 – 89. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-18-2-17>
24. Starchuk, O.O., Prontenko, V.V., (2014). Selection criteria for physical training and psychological testing of servicemen for special operations forces. Physical training of personnel of the Armed Forces, other military formations and law enforcement agencies of Ukraine experience, modernity, problems and prospects of development. Materials of scientific-practical. Conf. November 26–28, Kyiv. pp. 96–101.
25. Chuprinova, N.Yu., (2017). Methodological aspects of the "American model" of training professional soldiers of NATO armies (on the issue of reforming the training system of the Ukrainian army according to Alliance standards), Proceedings of the VIII scientific-practical conference "Scientific ensuring the service and combat activities of the National Guard of Ukraine. Actual problems of moral-psychological and legal support of service-combat activity of the National Guard of Ukraine. pp. 171 – 172.
26. Crawley, A., Ross, A. Sherman, William, R. Crawley, and Ludmila, M. Cosio-Lima. (2016). Physical Fitness of Police Academy Cadets: Baseline Characteristics and Changes During a 16-Week Academy Amy // Journal of Strength and Conditioning Research. 2016 May; 30 (5). pp. 1416–1424. doi: 10.1519 / JSC.0000000000001229
27. Lisowski, V.O., Mihuta, Yu., (2013). Importance of coordination skills essential psychophysical demonstrated competencies as a military specialists, Physical Education of Students. 6. pp. 38–42.
28. Lockie, R.G., Moreno, M.R., Cesario, K.A., McGuire, M.B., Dawes, J.J., Orr, R.M., Dulla, J.M., (2019). The effects of aerobic fitness on day one physical training session completion in law enforcement recruits. J Trainol. 8(1). pp. 1–4.
29. McNab, C., (2014). Special Forces extreme fitness. Military workouts and fitness challenges for maximizing performance. New York; 320 p.
30. Miller, Brian S. (2020). Improving resilience among law enforcement officers Monterey, CA; Naval Postgraduate School Calhoun. The NPS Institutional Archive DSpace Repository. Theses and Dissertations. pp. 64 – 66.
31. Robert, G. Lockie, Rodney, P. Pope, Olivia, Saaroni, Joseph, M. Dulla, J. Jay, Dawes, and Robin, M. Orr. (2020). Job-Specific Physical Fitness Changes Measured by the Work Sample Test Battery within Deputy Sheriffs between Training Academy and their First Patrol Assignment Int J. Exerc. Sci. 13(4). pp. 1262–1274.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3(133).20
УДК: 796:[37.018.43:[004+654.197]-057.875

Петренко О. П.
к. пед. н.

асистент кафедри фізичного виховання і спорту, Сумський державний університет, м. Суми
Торкіна А.О.

студентка, Сумський державний університет, м. Суми

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОЗАПИСІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ЗІ СТУДЕНТАМИ

Однією із важливих сфер, яка зазнала найсуттєвіших змін через епідемію та обумовлені нею карантинні заходи являє собою освіта. Необхідність швидко змінити форми проведення занять стала справжнім випробуванням для викладачів виконавських дисциплін спортивного спрямування, і спонукала до пошуку та експериментів у застосуванні інформаційних технологій і технічних засобів в освітньому процесі.

Дистанційна форма навчання стала основною в умовах глобального карантину. Тому дана проблема спонукала на розгляд у статті таких питань, як методика підготовки та проведення практичних занять, а також застосування таких інформаційних технологій і технічних засобів, як відеопродукти, мультимедійні презентації, енциклопедії, тренажери та ігри, які застосовуються в освітньому процесі студентів і спонукають до його покращення.

Ключові слова: рекреація, студенти, освітній процес, інформаційні технології, відеопродукти, мультимедійні презентації, енциклопедії, тренажери.

Petrenko Olena, Torkina Anastasia. The use of video recordings in the organization of recreational classes with students. One of the important areas that has undergone significant changes due to the epidemic and the quarantine measures caused by it is education. The need to quickly change the forms of conducting classes has become a real test for teachers of performing disciplines of a sports profile, and prompted them to search and experiment in the use of information technologies and technical means in the educational process. Since sports education in general and the teaching of academic disciplines that form sports skills have their own specific differences, the use of information technologies in this area has caused a number of problems that require separate detailed consideration. Distance learning has become mainstream in the context of global quarantine. Therefore, this problem inspired the consideration in the article of such issues as the methodology for preparing and conducting practical classes, as well as the use of information technologies and technical means such as video products, multimedia presentations, encyclopedias, simulators and games that are used in the educational process of students and will help its improvement. The use of these technical means and information technologies contributes to the improvement of education in conditions of quarantine restrictions, as well as to the improvement of the perception of information through new technologies, methods and means. With the use of information technologies, students become more clear about the material of the disciplines of a sports profile.

Keywords: recreation, students, educational process, information technology, video products, multimedia presentations, encyclopedias, simulators.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У 2020 році світ зіткнувся з ситуацією, спричиненою епідемією COVID-19. Однією зі сфер, функціонування якої зазнало чи не найсуттєвіших змін через епідемію та обумовлені нею карантинні заходи являє собою освіта. Упровадження дистанційної форми навчання, що стала основною в умовах глобального карантину, створило специфічні проблеми у закладах вищої освіти, а особливо дисципліни фізичне виховання і спорт. Необхідність швидко змінити форми проведення занять стала справжнім випробуванням для викладачів виконавських дисциплін спортивного спрямування, і спонукала до пошуку та експериментів у застосуванні інформаційних технологій і технічних засобів в освітньому процесі. Оскільки спортивна освіта в цілому та викладання навчальних дисциплін, що формують спортивні навички, мають свої специфічні відмінності, то й застосування інформаційних технологій у цій сфері викликало низку проблем, що потребують окремого докладного розгляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи освітній процес у спортивних закладах освіти протягом карантину навесні та влітку 2020 року, можна виділити такі форми проведення дистанційних занять при вивченні спортивних дисциплін: відеоурок у режимі реального часу; аналіз викладачем відеозаписів студентів із подальшим висловлюванням рекомендацій і постановкою задач; змішана форма, яка включає обидва попередні види.

Нинішні мультимедійні технології вимагають від ЗВО упровадження нових підходів до навчання, оперування комунікативними, творчими і професійними знаннями, що оптимізують розвиток потреби у самоосвіті. Такі вчені, як Колесник Ю. М., Слабошевська Т. І. вважають, що застосування інформаційних технологій у навчальному процесі є передумовою переходу до нового етапу – впровадження модерних мультимедійних навчальних матеріалів [7; 8].

Наразі в освіті помітно більш продуктивне застосування мультимедійних технологій, функціональне призначення яких постійно зростає: від продукування навчальних програм до створення обґрунтованої концепції побудови освітніх програм у мультимедійній галузі, підготовки фахівців університетського рівня, розроблення нових навчальних інструментів. Ідея мультимедіа, полягає у застосуванні різних засобів подання інформації, включення до програмного забезпечення відео і звукового супроводу текстів, високоякісної графіки й анімації, що допомагає зробити навчальний матеріал інформаційно насиченим і зручним для сприйняття, потужним дидактичним інструментом, який здатний одночасно впливати на різні канали сприйняття інформації [7].

Мета статті – проаналізувати методику підготовки та проведення практичних занять, встановити які інформаційні технології та засоби застосовуються в освітньому процесі студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливо важливу роль у системі підготовки та проведення рекреаційних занять відіграють практичні заняття. Головне їх завдання – закріплення та переведення у тривалу пам'ять теоретичних знань, формування умінь і навичок з певної навчальної дисципліни та оволодіння апаратом наукових досліджень [3]. У процесі практичних занять використовуються різні методи навчання студентів. Оскільки головним завданням є формування умінь і навичок, провідне місце має відводитися різнобічним вправам [3].

Проведення практичного заняття базується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – завданнях для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, системі вправ різної складності для розв'язування їх студентами на занятті [1]. Зміст практичних занять має охоплювати все коло професійних умінь, на підготовку до яких орієнтована дисципліна, а в комплексі всіх навчальних дисциплін охоплювати всю професійну діяльність, до якої готується спеціаліст.

Методика проведення практичного заняття – найскладніший етап у діяльності викладача, від якого залежить якість підготовки професіонала, рівень сформованості професійних дій та свідомості життєвих установок. У ході практичного заняття здійснюється монолітний вплив на особистість студента, виробляються форми спілкування на основі деонтологічних принципів і професійної етики [8].

Наслідком успішного вирішення викладачем низки теоретичних і практичних питань, таких як: застосування оптимальних для цієї педагогічної ситуації методів, прийомів, засобів навчання, поєднання групової та індивідуальної роботи студентів; використання різної тактики ведення практичного заняття; робота над удосконаленням індивідуального стилю

педагогічної діяльності; оцінка ефективності ведення практичного заняття є ефективною методикою проведення цього практичного заняття [8].

Щодо інформаційних технологій та засобів: серед мультимедійних продуктів основне місце займають відеоматеріали, які в процесі професійної підготовки майбутніх спеціалістів використовуються в різних аспектах: а) протокольні записи; б) синтезовані відеопродукти; в) відеозвіти; г) відеолекції; д) тематичні збірки; е) відеотренінги [10].

Використання мультимедійних презентацій дозволяє студенту засвоїти матеріал швидше і в повному обсязі. Мультимедійна презентація є програмою, яка може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, графіки, слайд-шоу, звукове оформлення та дикторський супровід, відеофрагменти й анімацію, тривимірну графіку. Перевагою комп'ютерної презентації є полегшення праці викладача і можливість упорядкування і збереження наочного матеріалу, необхідного для конкретного заняття, а також краще сприйняття інформації студентами. Комп'ютерна презентація значно спрощує роботу з надання наочності [4].

Для досягнення ефективності мультимедійної презентації викладач має дотримуватися балансу між змістом і засобами його представлення. Підбір, послідовність і спосіб подачі матеріалу залишаються творчими процесами педагога і не автоматизуються. Автоматизації підлягають лише процеси втілення авторських ідей у презентацію і процеси її публічного відтворення. Для автоматизації створення і відтворення презентацій використовують спеціальні засоби, наприклад, Microsoft PowerPoint з пакета Microsoft Office, OpenOffice.org Impress з пакета OpenOffice.org, онлайн сервіс Google Презентації та ін [5].

Щоб презентація робила лекцію більш ефективною, необхідно дотримуватися певних вимог. У підготовці презентацій які ілюструють публічні виступи, складніше всього: трансформувати текст виступу для його представлення у вигляді ключових слів і фраз; вибрати адекватні засоби візуалізації інформації; підібрати оптимальне ергономічне рішення; відмовитися від надмірного використання анімаційних ефектів.

Цікавим надбанням сучасних педагогів є створення мультимедійних презентацій у вигляді коміксів, тобто серій зображень, що розкривають якусь історію чи епізод [4].

Доцільним у процесі професійної підготовки рекреаційних занять є використання мультимедійних енциклопедій як довідкових електронних видань основних відомостей з однієї або кількох галузей знань та практичної діяльності, систематизованих за різними ознаками, доповнених аудіо та відеоматеріалами, програмними засобами пошуку і відбору довідкової інформації. Ці енциклопедії допомагають при: організації дослідницької роботи студентів; відновленні або надбанні знань щодо важливих понять дисципліни [9]. По ним зручніше здійснювати пошук, тому що він робиться автоматизованим. Електронні енциклопедії можуть містити не лише текстовий матеріал, а й ілюстрації, демонстрації у вигляді відео, анімацій чи 3D-графіки.

У процесі підготовки до рекреаційних занять засобами мультимедіа важливу роль відіграють мультимедійні тренажери – навчально-тренувальні програмні продукти, які орієнтовані на відпрацювання й придбання навичок з конкретної дисципліни [2]. Відмінність сучасних тренажерів від традиційних полягає в можливості імітувати різні життєві й навчальні ситуації використовуючи технології мультимедіа. Вони забезпечують діяльнісний підхід до засвоєння і закріплення знань студентами. За допомогою їх майбутні фахівці відпрацюють свої вміння і навички діяти в різних ситуаціях.

У навчанні забезпечують: послідовне виведення на екран завдань заданої складності з вибраної теми; контроль за діями користувача з розв'язання запропонованого завдання; миттєву реакцію на неправильні дії; виправлення помилок користувача; демонстрацію правильного розв'язання завдань; виведення підсумкового повідомлення про результати роботи користувача (можливо, з рекомендаціями чи порадами) [2].

Структура кожного тренажера має складатися з окремих завдань, які розглядають один аспект роботи с програмним забезпеченням, а кожне завдання має створюватися за таким алгоритмом: 1) захоплення скрінкастів з екрану під час роботи з відповідним програмним забезпеченням за відповідною темою; 2) редагування відеоряду; 3) запис звуку з мікрофону; 4) вставка субтитрів і виносів, у тому числі з інтерактивними елементами; 5) додавання тексту; 6) експорт відеофайлу у формат flv/swf [2].

Кожен тренажер повинен бути розділений на теоретичну частину, у якій подається інформація щодо операцій по роботі з відповідним програмним засобом, та власне тренувальну, у якій дається завдання, що має бути виконане студентом, без чого він не зможе продовжити тренування [2].

Багатьма науковцями доведено ефективність ігрових методик у процесі професійної підготовки спеціалістів. Вони знайшли свої відображення у мультимедійних іграх, для яких властиве поєднання емоційної привабливості й аудіовізуальних, обчислювальних, інформаційних та інших можливостей комп'ютера [1; 9; 10].

Мультимедіа навчальні ігри – комплекс взаємопов'язаної інформації і навчальних задач, що включає набір можливих шляхів вирішення і питання для того, хто навчається. Їх використання у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців має такі переваги: а) допомога і підтримка; б) багатоваріантні; в) планування робочого часу; г) навчання шляхом спроб і помилок; е) розуміння і уявлення задачі [6].

Ігри сприяють розвитку навичок розуміння й уявлення. Саме це робить їх ефективним знаряддям удосконалення професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Дослідження свідчать, що їх застосування у процесі навчання значно підвищує мотивацію, підбиває студентів зосередитись на ключових аспектах навчального змісту, допомагає у напрацюванні практичних та професійних навичок, провокуючи когнітивну й емоційну активність [6].

Висновки. Отже, сучасні мультимедійні технології вимагають від закладів вищої освіти упровадження нових підходів до навчання, оперування комунікативними, творчими і професійними знаннями, що оптимізують розвиток потреби у самоосвіті. Застосування інформаційних технологій на рекреаційних заняттях є передумовою переходу до нового етапу – впровадження модерних мультимедійних навчальних матеріалів. Ми розглянули основні види мультимедійних продуктів, а

також визначили їх роль у підготовці студентів. Розкрили основні принципи організації ефективного навчання із використанням мультимедіа.

Мультимедійні технології є універсальними, їх можна використовувати у процесі професійної підготовки фахівців під час вивчення будь-яких дисциплін закладів вищої освіти, а також на лекційних, практичних заняттях, у самостійній роботі на науково-дослідній діяльності.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. У подальшому планується більш глибоко дослідити питання застосування інформаційних технологій та технічних засобів, які використовуються на рекреаційних заняттях у процесі підготовки студентів.

Література

- 1.Акимова О. Б. Возможности использования мультимедиа в образовательном процессе / О. Б. Акимова, Н. О. Ветлугина // Дискуссия. – 2014. – № 9 (50).
- 2.Векслер В. А. Интерактивные тренажеры и их значение в учебном процессе / В. А. Векслер, Л. Б. Рейдель // NovalInfo.Ru. 2016. Т. 1. №4 (1-1). С. 206–211.
- 3.Гриценко І. С. Організація та проведення лабораторних, практичних та семінарських занять: метод. рек. для викладачів / І. С. Гриценко, С. В. Огарь, В. М. Кутепова, І. І. Светочева. // Х. : НФаУ, 2014. С. 9–15.
- 4.Дуарте, Нэнси Slide:ology. Искусство создания выдающихся презентаций / Нэнси Дуарте. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2014. 288 с.
- 5.Забровский А. Что такое мультимедийная презентация? [Электронный ресурс]. - URL: <http://ivostrikova.com/news/powerpoint-i-multimedia/chto-takoe-multimedijnaya-prezentacziya.html> (Дата обращения 04.02.2021)
- 6.Зенкина С. В., Панкратова О. П., Конопко Е. А. Использование информационных и коммуникационных технологий в профессиональной деятельности преподавателя ВУЗа // Конференциум АСОУ: сборник научных трудов и материалов научно-практических конференций. 2016. № 3. С. 829–836.
- 7.Колесник Ю. М. Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018: матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя, 2018. С.109–111.
- 8.Слабошевська Т. М. Методика організації мультимедійного навчання майбутніх учителів / Т. М. Слабошевська // Наукові записки [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки: зб. наук. статей. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. Вип. СХХХV (135). С. 226–234.
- 9.Советов Б. Я. и др. Информационные технологии: Учебник / Б. Я. Советов, В. В. Цехановский. // М.: Юрайт, 2016. 264 с.
10. Zenkina S., Pankratova O., Konopko E., Ardeev A. Model of organization of network project-research students activities in collaboration with city-forming enterprises // Integrating Research Agendas and Devising Joint Challenges International Multidisciplinary Symposium ICT Research in Russian Federation and Europe. 2018. P. 290–296.

Reference

- 1.Akimova O. B. Possibilities of using multimedia in the educational process / O. B. Akimova, N. O. Vetlugina // Discussion. 2014. №. 9 (50).
2. Veksler V. A. Interactive simulators and their importance in the educational process / V. A. Veksler, L. B. Reidel // NovalInfo.Ru. 2016. Т. 1. №.4 (1-1). -WITH. P. 206–211.
- 3.. Gritsenko I. S. Organization and conduct of laboratory, practical and seminar classes: method. rivers for teachers / I. S. Gritsenko, S. V. Ogar, V. M. Kutepova, I. I. Svetочеva. // H. : NUPh, 2014. P. 9–15.
- 4.Duarte, Nancy Slide: ology. The Art of Making Outstanding Presentations / Nancy Duarte. - M. : Mann, Ivanov and Ferber, 2014. - 288 p.
- 5.Zabrovsky A. What is a multimedia presentation? [Electronic resource]. - URL: <http://ivostrikova.com/news/powerpoint-i-multimedia/chto-takoe-multimedijnaya-prezentacziya.html> (Date of treatment 02/04/2021)
- 6.Zenkina S. V., Pankratova O. P., Konopko E. A. The use of information and communication technologies in the professional activities of a university teacher // ASOU Conference: a collection of scientific papers and materials of scientific and practical conferences. 2016. №. 3. P. 829–836.
7. Kolesnyk Y. M. Current issues of distance education and telemedicine 2018: materials of the All-Ukrainian scientific-methodical videoconference with international participation (April 25-26, 2018, Zaporozhye). Zaporozhye, 2018. P. 109–111.
8. Slaboshevskaya T. M. Methodology of organization of multimedia teaching of future teachers / T. M. Slaboshevskaya // Scientific notes [National Pedagogical University named after MP Dragomanov]. Series: Pedagogical sciences: coll. Science. articles. - Kyiv: MP Dragomanov National Pedagogical University Publishing House, 2017. Issue. XXXXV (135). P. 226–234.
- 9.Councils B.Ya. and other Information technologies: Textbook / B. Ya. Soviets, V. V. Tsekhanovsky // M. : Yurayt, 2016. - 264 p.
10. Zenkina S., Pankratova O., Konopko E., Ardeev A. Model of organization of network project-research students activities in collaboration with city-forming enterprises // Integrating Research Agendas and Devising Joint Challenges International Multidisciplinary Symposium ICT Research in Russian Federation and Europe. 2018. P. 290–296.